

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
для студентів спеціальності 081 «Право»

Полтава 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Кульчій О. О.** – к.ю.н., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Слатвицька А. В. – к.ю.н., доцент кафедри державного управління і права Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Селіхов Д. А. – к.ю.н., доцент кафедри теорії права та конституційного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 10 від 31 травня 2016 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г. В.

УЗГОДЖЕНО
На засіданні науково-методичної групи з
напрямку підготовки/спеціальності,
протокол № 3 від 31 травня 2016 року.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г. В.

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М. Є.

ВСТУП

Міжнародне приватне право є важливою навчальною дисципліною і вивчається з метою забезпечення професійної підготовки фахівців у сфері юриспруденції згідно з сучасними кваліфікаційними вимогами. Основне її завдання полягає в ознайомленні студентів з теоретичними та практичними питаннями колізійного та матеріально-правового регулювання приватноправових та процесуальних відносин з іноземним елементом, зокрема предметом і методом міжнародного приватного права, його системою та джерелами; особливостями правозастосування в даній галузі (поняттями та видами колізійних норм, підставами та межами застосування іноземного приватного права судовими органами України); правовим статусом суб'єктів міжнародних приватноправових відносин, особливостями правового регулювання відносин власності, зобов'язальних, сімейних, спадкових, трудових та інших відносин, ускладнених іноземним елементом.

Предметом навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» є міжнародні приватноправові відносини (ґрунтуються на засадах юридичної рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності, суб'єктами яких є фізичні та юридичні особи), ускладнені іноземним елементом.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни визначаються її інтегральним характером, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також фахових спеціальних юридичних та економічних дисциплін. Програма курсу враховує раніше набуті студентами під час вивчення курсу «Цивільне право», «Трудове право», «Цивільний процес», «Сімейне право» та інших дисциплін знання, готує їх до вивчення у майбутньому спеціальних юридичних дисциплін («Міжнародне економічне право», «Право європейського союзу» тощо).

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. – «Загальні засади міжнародного приватного права».

Модуль 2. – «Особливості регулювання міжнародних приватноправових відносин».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» є глибоке засвоєння студентами обсягу знань, що формують правничий світогляд особистості, юридичне мислення, набуття навичок застосування теоретичних правових знань у практичних ситуаціях, що виникають у сфері міжнародних приватноправових відносин. Важливою складовою є набуття навичок самостійної роботи, необхідних для подальшого поглиблення й оновлення правових знань, що безпосередньо формує правосвідомість і правову культуру фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне приватне право» є: засвоєння основних міжнародно-правових угод і конвенцій з регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом; знання вітчизняного законодавства з міжнародного приватного права; орієнтування в основних положеннях законодавства окремих

країн; уміння застосовувати норми правових актів у практичних ситуаціях, зокрема при укладенні міжнародних комерційних контрактів, вирішенні спорів у міжнародних комерційних арбітражних судах; ознайомлення з судовою та арбітражною практикою у цивільних справах з іноземним елементом, з методологією отримання інформації щодо різноманітних аспектів МПП, у тому числі за допомогою бібліографії та сучасних технічних засобів (електронних баз даних та Інтернету).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, у результаті вивчення дисципліни «Міжнародне приватне право» студенти повинні:

Навчальна програма курсу складається із двох частин – Загальної частини та Особливої частини міжнародного приватного права.

знати:

- визначення понять, що характеризують базові елементи механізму регулювання міжнародно-правових відносин;
- зміст основних принципів міжнародного приватного права;
- основні інститути, поняття та категорії міжнародного приватного права;
- основні положення закону України «Про міжнародне приватне право»;
- сучасний стан проблем науки міжнародного приватного права;
- підстави та межі застосування іноземного приватного права;
- особливості правового статусу іноземних осіб та їх майна в Україні;
- основи правового регулювання міжнародного обороту товарів, робіт, послуг та результатів інтелектуальної діяльності;
- особливості розв'язання колізії юрисдикцій та провадження у справах з іноземним елементом.

вміти:

- користуватися спеціальною правовою термінологією;
- застосовувати правові знання для обґрунтованої оцінки практичних ситуацій і правових наслідків, що виникають з них;
- вирішувати конкретні практичні питання з використанням і посиланням на відповідні нормативно-правові джерела та практику міжнародного комерційного арбітражу;
- правильно тлумачити й застосовувати колізійні та матеріальні норми міжнародного приватного права на практиці.

Пропонована навчальна програма з дисципліни «Міжнародне приватне право» передбачає поєднання вивчення теоретичного матеріалу та практичних аспектів створення у світі конструктивного інструменту дотримання загальних та спеціальних принципів міжнародного права, належного забезпечення законних прав та інтересів юридичних та фізичних осіб у сфері міжнародних приватноправових відносин, соціального забезпечення тощо. Зазначені у програмі мета і завдання цієї навчальної дисципліни реалізуються у темах, які послідовно розкривають теоретичні поняття, нормативні положення та правові інститути, які мають загальний характер і властиві для міжнародних приватноправових відносин, відображають специфіку міжнародного співробітництва.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 години, 4 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1.

Загальні засади міжнародного приватного права

Тема 1. Вступ до міжнародного приватного права.

Поняття, предмет та система міжнародного приватного права. Тенденції розвитку та особливості предмета міжнародного приватного права зарубіжних держав. Вибір та застосування іноземного права. Сфера дії міжнародного приватного права, його роль в організації міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язків. Значення міжнародного приватного права в регулюванні зовнішньоекономічної діяльності.

Предмет міжнародного приватного права. Приватні відносини міжнародного характеру. Поняття та види іноземного елемента у відносинах цивільно-правового характеру.

Методи правового регулювання у міжнародному приватному праві. Склад та природа норм міжнародного приватного права. Колізійне право. Матеріальне право. Подолання колізійної проблеми як загальний метод міжнародного приватного права. Колізійно-правовий і матеріально-правовий способи регулювання правовідносин, ускладнених іноземним елементом.

Роль порівняльного методу дослідження у вивченні міжнародного приватного права.

Поняття міжнародного приватного права. Місце міжнародного приватного права в правовій системі. Принципи та функції міжнародного приватного права.

Зародження і розвиток міжнародного приватного права. Становлення доктрини міжнародного права. Сучасні проблеми міжнародного приватного права. Концепція *Lex mercatoria* і міжнародне приватне право. Міжнародні наукові інститути та організації, що займаються проблемами міжнародного приватного права.

Тема 2. Джерела (форми) міжнародного приватного права.

Загальна характеристика джерел міжнародного приватного права, їх види. Питання про доктрину та «автономію волі» як джерел міжнародного приватного права. Джерела *Lex mercatoria*.

Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права. Закони про міжнародне приватне право та інші нормативні акти зарубіжних країн.

Українське законодавство з питань міжнародного приватного права. Характеристика Закону України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р.

Міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права. Співвідношення міжнародного договору та внутрішнього закону. Багатосторонні договори, які містять уніфіковані колізійні та матеріальні норми. Міжнародні центри з підготовки конвенцій у галузі міжнародного приватного права.

Судовий прецедент як джерело міжнародного приватного права в окремих країнах системи загального права. Значення судової і арбітражної практики в

системі джерел міжнародного приватного права. Звичай як джерело міжнародного приватного права. Торгові звичаї. Звичаї ділового обороту.

Тема 3. Загальні поняття міжнародного приватного права.

Вчення про колізійну норму. Поняття та передумови колізій законів у міжнародному приватному праві. Об'єктивна необхідність колізійних норм. Поняття, структура та види колізійних норм. Основні формули прикріплення та сфера їх застосування. Принципи колізійного права. Автономія волі. Принцип найтіснішого зв'язку.

Застосування колізійних норм. Правова кваліфікація. Приховані колізії законів. Проблема «конфлікту кваліфікацій» та методи його розв'язання. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни. Наслідки обходу закону. Застереження про публічний порядок.

Встановлення змісту норм іноземного права.

Уніфікація і гармонізація у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія.

Уніфіковані норми: їх правова природа, види та призначення.

Поняття правового режиму та його види. Взаємність у міжнародному приватному праві. Матеріальна та формальна взаємність. Реторсії у міжнародному приватному праві.

Тема 4. Правове положення фізичних осіб у міжнародному приватному праві.

Особистий закон фізичної особи.

Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Визначення понять «іноземець» та «особа без громадянства» за законодавством України.

Цивільна правоздатність і дієздатність іноземних фізичних осіб. Національний режим: колізійні питання дієздатності.

Особливості правового статусу біженців, біпатридів, деяких інших осіб.

Безвісна відсутність та оголошення особи померлою у міжнародному приватному праві.

Правовий статус закордонного українця.

Тема 5. Правове положення юридичних осіб у міжнародному приватному праві.

Поняття особистого закону (статуту) і національності юридичної особи. Основні критерії для визначення державної належності юридичних осіб. Доктрини (теорії) інкорпорації, осілості, центру експлуатації, контролю.

Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи за законодавством України. Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою згідно з іноземним правом.

Іноземні юридичні особи в Україні, правовий режим їх діяльності. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями в Україні. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України.

Міжнародні транснаціональні корпорації. Проблема міжнародних юридичних осіб.

Діяльність українських юридичних осіб за кордоном.

Тема 6. Держава як учасник приватноправових відносин з іноземним елементом.

Особливості правового положення держави у міжнародних цивільних правовідносинах.

Поняття та види імунітету держави у міжнародному приватному праві. Імунітет власності держави. Законодавство і судова практика зарубіжних країн про імунітет іноземної держави. Міжнародно-правові кодифікації з питань імунітету держави.

Законодавство України стосовно можливості відмови від усіх чи певного виду імунітету. Рішення Конституційного Суду України від 06.12.2001 р. № 17.

Модуль 2.

Особливості регулювання міжнародних приватноправових відносин

Тема 7. Право власності у міжнародному приватному праві.

Особливості правового регулювання відносин власності у міжнародному приватному праві. Право власності на окремі види майна. Майно, яке не може знаходитись у власності громадян, громадських об'єднань міжнародних організацій і юридичних осіб інших держав на території України.

Угоди про взаємне визнання прав та регулювання відносин власності між Україною та Російською Федерацією, Білоруссю, Молдовою, Грузією і Азербайджанською Республікою.

Особливості майнових прав іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні. Колізійні питання права власності і вирішення їх у законодавстві України, інших держав та у міжнародних договорах.

Правовий режим іноземної власності на території України. Система гарантій іноземним інвесторам, зокрема у разі зміни законодавства про іноземні інвестиції. Міжнародний захист іноземних інвестицій.

Правовий режим власності держави Україна, українських громадян і юридичних осіб за кордоном.

Правові питання націоналізації у міжнародному приватному праві. Екстериторіальна дія законів про націоналізацію. Націоналізація та питання компенсації.

Тема 8. Інтелектуальна власність у міжнародному приватному праві.

Поняття, принципи та джерела права інтелектуальної власності у міжнародному приватному праві.

Міжнародно-правова охорона авторських прав. Основні міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав.

Промислова власність та її міжнародна охорона. Угода СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності.

Колізійне регулювання питань про реєстрацію права на торговельні марки.

Тема 9. Договір у міжнародному приватному праві.

Загальні положення договірного права у міжнародному обігу.

Поняття і особливості зовнішньоекономічного договору (контракту). Використання інших термінів: зовнішньоторговельний (зовнішньоекономічний) правочин, міжнародний комерційний договір (контракт).

Поняття зобов'язального статуту правочину. Сфера дії права, що застосовується до договору.

Колізійні питання договірних зобов'язань. Закон, що застосовується до форми договору. Застосування права з питань змісту контракту. Вибір права за згодою сторін договору. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права. Випадки застосування імперативних колізійних прив'язок.

Вимоги чинного законодавства України стосовно форми, змісту і порядку укладення зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Типові (модельні) договори. Правила МТП для використання торговельних термінів у національній, та міжнародній торгівлі ІНКОТЕРМС.

Тема 10. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.

Уніфікація матеріально-правових норм у сфері міжнародної купівлі-продажу товарів. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.). Сфера застосування та загальні положення. Поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Критерії відмежування від інших договорів.

Укладання договору міжнародної купівлі-продажу товарів. Визначення моменту, з настанням якого договір вважається укладеним.

Зобов'язання продавця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору продавцем.

Зобов'язання покупця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору покупцем.

Правила переходу ризику у зв'язку з втратою чи пошкодженням товару. Вирішення питання про перехід права власності відповідно до норм застосовного права. Наслідки розірвання договору. Поняття та склад збитків у зв'язку з порушенням та розірванням договору, вимоги щодо їх відшкодування. Підстави звільнення від відповідальності та порядок їх застосування.

Позовна давність у міжнародній купівлі-продажу товарів. Строк позовної давності та початок його перебігу. Загальне обмеження строку позовної давності та можливість його зміни. Наслідки спливу строку позовної давності.

Тема 11. Міжнародні перевезення вантажів і пасажирів.

Поняття та види міжнародних перевезень і правові підстави їх здійснення. Загальна характеристика джерел права, що регулюють міжнародні перевезення. Уніфікація правил міжнародних перевезень та основні транспортні конвенції. Внутрішнє законодавство України. Цивільний кодекс, транспортні кодекси (статути).

Міжнародні залізничні перевезення. Приєднання України до Конвенції про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) – Закон України від 05.06.2003 р. Відповідальність сторін за договором перевезення вантажу, пасажирів і багажу.

Міжнародні автомобільні перевезення. Приєднання України до Конвенції про Договір міжнародного дорожнього перевезення вантажу (Женева, 1956 р.) згідно із законом України від 01.08.2006 р. № 57-У. Відповідальність сторін за договором. Обмеження відповідальності перевізника.

Міжнародні повітряні перевезення. Приєднання України до Конвенції про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень (м. Монреаль, 1999 р.) згідно із Законом України від 17.12.2008 р. № 685-УІ. Відповідальність перевізника за збереження вантажу, життя і здоров'я пасажира. Межі відповідальності.

Міжнародні морські перевезення. Основні міжнародні конвенції у сфері морських перевезень, вантажів. Колізії законів у галузі торговельного мореплавства. Застосування права до відносин за договорами морського перевезення вантажів, фрахтування судка на термін, фрахтування судна без екіпажу, лізингу, буксирування, морського страхування, а також за договорами морського перевезення пасажира і морського круїзу.

Документи, що підтверджують наявність і зміст договору морського перевезення вантажу: рейсовий чартер, коносамент.

Визначення правовідносин між перевізником і одержувачем вантажу.

Відповідальність перевізника за втрату, нестачу і пошкодження вантажу. Підстави звільнення від відповідальності. Навігаційна помилка. Обмеження відповідальності перевізника при незазначеній вартості вантажу. Розрахункова одиниця. Відповідальність перевізника за шкоду, заподіяну внаслідок смерті пасажира або ушкодження його здоров'я. Межі відповідальності перевізника.

Претензії та позови з міжнародних перевезень, вантажів і пасажирів. Особливості обчислення строків претензійної та позовної давності.

Тема 12. Правочини та зобов'язання в міжнародному приватному праві.

Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма і зміст правочину. Сфера дії права, що застосовується до правочину.

Особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві. Належне та неналежне виконання міжнародно-правових зобов'язань.

Міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності. Питання деліктних зобов'язань у договорах про правову допомогу. Особливості відшкодування шкоди, завданої іноземною державою.

Колізійні та матеріально-правові норми щодо позовної давності.

Тема 13. Зобов'язання внаслідок заподіяння шкоди у міжнародному приватному праві.

Позадовірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.

Деліктні зобов'язання з іноземним елементом. Колізії законів, що регулюють зобов'язання внаслідок завдання шкоди. Колізійні питання деліктних

зобов'язань в українському законодавстві. Закон, що застосовується до зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Питання про можливість вибору сторонами зобов'язання застосовуваного права.

Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

Обмеження відповідальності в окремих деліктних правовідносинах з іноземним елементом (за шкоду від забруднення радіоактивними відходами, за шкоду від забруднення нафтою, у сфері з космічної діяльності тощо).

Тема 14. Трудові відносини у міжнародному приватному праві.

Міжнародне приватне трудове право як підгалузь міжнародного приватного права.

Трудові відносини з іноземним елементом та джерела їх правового регулювання. Міжнародні правові документи про правовий статус і захист трудящих-мігрантів.

Колізійні питання трудових відносин. Право, що застосовується до трудового договору.

Трудова діяльність іноземців і осіб без громадянства в Україні та порядок її здійснення.

Праця громадян України за кордоном. Регулювання посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.

Відшкодування шкоди працівникові за міжнародними договорами України з питань трудової діяльності та соціального забезпечення працівників.

Тема 15. Шлюбно-сімейні відносини у міжнародному приватному праві.

Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у праві різних держав.

Колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в міжнародному приватному праві.

Правові наслідки щодо шлюбу, укладеного з іноземцем.

Майнові відносини подружжя в міжнародному приватному праві. Міжнародне усиновлення та його наслідки.

Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві.

I Тема 16. Спадкові відносини в міжнародному приватному праві.

Поняття та принципи спадкування у міжнародному приватному праві. Основні колізії у спадкуванні за міжнародним приватним правом. Міжнародно-правове регулювання спадкових відносин.

Спадкові права іноземців в Україні.

Спадкові права українських громадян за кордоном.

Правовий режим відумерлої спадщини у міжнародному приватному праві.

Заповідальний відказ і заповіт з умовою та їх колізійне регулювання у міжнародному приватному праві.

Тема 17. Цивільний процес у міжнародному приватному праві.

Поняття, зміст і місце цивільного процесу в системі міжнародного приватного права. Джерела міжнародного цивільного процесу.

Міжнародна підсудність: поняття, види та способи визначення. Прерогаційні угоди.

Право на судовий захист і цивільні процесуальні права та обов'язки іноземних громадян, осіб без громадянства та іноземних підприємств і організацій в Україні. Процесуальне положення іноземної держави. Встановлення змісту іноземного права.

Тема 18. Міжнародний комерційний арбітраж.

Поняття і правова природа міжнародного комерційного арбітражу, міжнародно-правові засади його діяльності. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Арбітражна угода: форма, зміст та правове значення.

Види третейських (арбітражних) судів. Арбітраж ad hoc.

Міжнародний комерційний арбітражний суд і Морська арбітражна комісія (МАК) при Торгово-промисловій палаті України, їх компетенція і регламентація діяльності.

Міжнародні комерційні арбітражі в інших країнах.

Конвенція про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк, 1958 р.).

3. Рекомендована література

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – №11 (28.03.2003) . – Ст. 461.
3. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
5. Митний кодекс України: прийнятий 11 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38-39. – Ст. 288.
6. Кримінальний кодекс України: прийнятий 5 квітня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
7. Сеульська конвенція 1985 г. об учреждении многостороннего агентства по гарантиям инвестиций от 11 октября 1985 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_268
8. Всесвітня поштова конвенція від 1 січня 1996 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_297
9. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединённых Наций от 24 октября 1970 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
10. Декларация об установлении нового международного экономического порядка от 1 мая 1974 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_339
11. Декларація МОП основоположних принципів та прав у світі праці від 18 червня 1998 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_260
12. Декларація тисячоліття ООН від 8 вересня 2000 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_621
13. Договір про заснування Енергетичного Співтовариства від 25 жовтня 2005 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_926
14. Договір про заснування Європейської Спільноти від 25 березня 1957 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_017

15. Договір про створення Економічного союзу від 24 вересня 1993 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_051
16. Европейская конвенция о внешнеторговом арбитраже от 21 апреля 1961г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_d08
17. Європейська конвенція про громадянство від 6 листопада 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_004
18. Європейська ландшафтна конвенція від 7 вересня 2005 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_154
19. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ) від 18 вересня 1975 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_217
20. Загальна декларація прав людини ООН. Міжнародний документ від 10 грудня 1948 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
21. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинки, 1 августа 1975 г.) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_055
22. Конвенция о Кодексе поведения линейных конференций от 6 октября 1983 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_020
23. Конвенция о мирном решении международных столкновений от 18 октября 1907 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_938
24. Конвенция о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений от 10 июня 1958 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_070
25. Конвенция Организации Объединенных Наций о морской перевозке грузов от 31 марта 1978 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_391
26. Конвенция Организации Объединенных Наций по морскому праву от 10 декабря 1982 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_183
27. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12 жовтня 1929 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_181

28. Конвенція з примирення і арбітражу в рамках НБСЄ від 26 вересня 2003 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_181
29. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_003
30. Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_180
31. Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів та багажу від 9 липня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_034
32. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію від 7 грудня 1944 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_038
33. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_002
34. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами від 18 травня 1965 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_060
35. Конвенція про правовий статус біженців від 28 липня 1951 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_011
36. Конвенція про створення ради митного співробітництва від 15 грудня 1950 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_184
37. Конвенція УНІДРУА про міжнародний факторинг від 28 травня 1988 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_210
38. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 28 травня 1988 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_263
39. Манильська декларація о мирном разрешении международных споров от 15 ноября 1982 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_568
40. Марракешское соглашение о создании Всемирной торговой организации от 15 апреля 1994 г. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/002>

41. Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП) від 14 листопада 1975 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_012
42. Міжнародна конвенція про вантажну марку від 5 квітня 1966 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896_007
43. Міжнародна угода по цукру від 1992 р. від 20 березня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_097
44. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права ООН. Міжнародний документ від 16.12. 1966 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043
45. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права ООН. Міжнародний документ від 16. 12. 1966 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
46. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – С. 446.
47. Резолюція 45/158 Генеральної Ассамблеї ООН от 18 декабря 1990 года // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_202
48. Решение об Основах таможенных законодательств государств-участников Содружества Независимых Государств (Алматы, 10 февраля 1995 г.) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonuz.com/?document=16528>
49. Статус Конвенції про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень від 30 січня 2001 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b63
50. Угода про міжнародні залізничні перевезення (КОТІФ) від 9 травня 1980 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_291
51. Угода про принципи формування спільного транспортного простору і взаємодії держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав у галузі транспортної політики від 9 жовтня 1997 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_054
52. Угода про створення зони вільної торгівлі від 4 квітня 1999 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/997_051
53. Угода про створення Співдружності Незалежних Держав від 8 грудня 1991 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_077

54. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15 квітня 1994 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_018
55. Хартия экономических прав и обязанностей государств от 12 декабря 1974 г. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/?uid=1042.1.546>
56. Хартия про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору від 9 липня 1997 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_002

Основна література:

57. Міжнародне приватне право : навч. посіб. для студентів вузів / Н. В. Аляб'єва та ін.; ред. С. Г. Кузьменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 316 с.
58. Міжнародне приватне право : навч. посіб. для студентів вузів / ред. В. М. Гайворонський. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 367 с.
59. Міжнародне приватне право : підручник для юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. – Х. : Право, 2012. – 320 с.
60. Фединяк Г. С. Міжнародне приватне право : підручник для студентів вузів / Г. С. Фединяк, Л. С. Фединяк. – 4-те вид., доп. і перероб. – К. : Атіка, 2009. – 500 с.
61. Юлдашев О.Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс : підручник для студентів вузів. – К. : Ін Юре, 2004. – 528 с.

Додаткова література:

62. Артемов Н. М. Финансово-правовое регулирование внешнеторговой деятельности: Учебник. – М. : Международные отношения, 1999. – 479 с.
63. Баймуратов М. О. Міжнародне приватне (колізійне) право України: правосуб'єктність осіб: теоретико-методологічні аспекти / М. О. Баймуратов, Р. В. Чорнолуцький. – Суми : Університетська книга, 2009. – 252 с.
64. Блінов Є. Останні зміни до законодавства з міжнародного приватного права: практичні аспекти / Є. Блінов, А. Шарикіна // Юридична газета. – 2011. – 1 лют. (№ 5). – С. 9.
65. Богуславский М. М. Международное частное право : учебник / М. М. Богуславский. – М. : Юрист, 1998. – 408 с.
66. Богуславский М. М. Международное частное право: Элементарный курс / М. М. Богуславский. – М. : Юрист, 2004. – 319 с.
67. Буткевич О. В. Сторони в договорі (контракті) на реалізацію інвестиційного проекту у вільній економічній зоні / О. В. Буткевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2003. – № 10. – С. 70-77.
68. Виговський О. Питання міжнародної уніфікації чекового законодавства / О. Виговський // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 1. – С. 96-99.
69. Виговський О. І. Колізійні питання обігу боргових цінних паперів у міжнародному приватному праві / О. І. Виговський // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2011. – № 8-9. – С. 81-86.
70. Вінник О. М. Інвестиційне право : навч. посіб. / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2000. – 264 с.

71. Вінник О. М. Правове становище інвестиційних фірм за законодавством Європейського Союзу : (з точки зору адаптації українського законодавства до права ЄС) / О. М. Вінник // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 5. – С. 100-110.
72. Гаман М. Формування законодавчих та інституційних засад державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні / М. Гаман // Вісник Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2003. – № 3. – С. 194-204.
73. Грамацький Е. Проблема мобільного конфлікту в міжнародному приватному праві / Е. Грамацький // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 5. – С. 62-64.
74. Дахно І. І. Міжнародне приватне право: навч. посібник для студентів вузів / І. І. Дахно. – 2-ге вид., стереотип. – К. : МАУП, 2004. – 312 с.
75. Даценко І. Господарська діяльність на території України іноземних юридичних і фізичних осіб / І. Даценко // Юридичний вісник України. – 2004. – 19-25 черв. – № 25. – С. 8-9.
76. Діхтієвський П. В. Митне право : навчально-методичний комплекс для самостійного вивчення дисципліни / П. В. Діхтієвський, Д. В. Шаповалов. – К. : КНЕУ, 2008. – 154 с.
77. Додонов В. Н. Право міжнародної торгівки : словарь справочник / В. Н. Додонов. – М. : Словия, 1997. – 304 с.
78. Дозорець О. Деякі практичні аспекти здійснення іноземного інвестування в Україні / О. Дозорець // Юридична газета. – 2004. – 4 листоп. (№ 20). – С. 12.
79. Дубініна А. А. Основи митної справи в Україні : навчальний посібник для студентів вузів / А. А. Дубініна. – К. : Професіонал, 2004. – 360 с.
80. Европейская конвенция о внешнеторговом арбитраже (Женева, 21.04.1961 г.) // Законодательство Украины о внешнеэкономической деятельности / сост. С. П. Погребняк. – Х. : Ксилон, 1996. – С. 47-53.
81. Ерпылёва Н. Ю. Источники международного частного права: современные тенденции в развитии / Н. Ю. Ерпылёва // Государство и право. – 2009. – № 12. – С. 52-63.
82. Ерпылева Н. Ю. Международное частное право : ученик / Н. Ю. Ерпылева. – М. : NOTA BENE, 1999. – 368 с.
83. Жорін Ф. Л. Правові основи митної справи в Україні (Конспект курсу лекцій з програмних тем) : навч. посібник / Ф. Л. Жорін. – К. : КНЕУ, 2001. – 248 с.
84. Звеков В. П. Международное частное право : курс лекций / В. П. Звеков. – М. : НОРМА-ИНФРА-М, 1999. – 686 с.
85. Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа : збірник нормативних актів станом на 1 січня 2004 року / упор. Камлик М. І. – К. : Атіка, 2004. – 680 с.
86. Зыкин И. С. Внешнеэкономические операции: право и практика / И. С. Зыкин. – М. : Международные отношения, 1994. – 301 с.
87. Как заключать международные торговые контракты / Под редакцией С. В. Воронова, Е. Н. Хохлова – К. : НККУ, 1992. – 128 с.
88. Каламкарян Р. А. Международное право : ученик / Р. А. Каламкарян, Ю. И. Мигачев. – М. : Эксмо, 2004. – 688 с.

89. Кисіль В. Право, що застосовується до зовнішньоторговельних договорів: тенденції розвитку законодавчого регулювання / В. Кисіль // Юридичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 19-28.
90. Комерційне право (правові основи підприємницької діяльності) / за редакцією В. І. Шакуна, А. В. Мельника, В. М. Поповича. – К. : Правові джерела, 1997. – 780 с.
91. Конвенция о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений (Нью-Йорк, 10.06.1958 г.) // Законодательство Украины о внешнеэкономической деятельности / сост. С. П. Погребняк. – Х. : Ксилон, 1996. – С. 63-69.
92. Конвенция об исковой давности в международной купле-продаже товаров. Документ А/CONF. 63/15 // Международное частное право : учебное пособие / сост. Д. В. Задыхайло. – Х. : Фирма «Консум», 1998. – С. 519-532.
93. Конвенция ООН о договорах международной купли-продажи товаров. Документ А/CONF. 97/18 // Международное частное право: Учебное пособие / Сост. Д. В. Задыхайло. – Х. : Фирма «Консум» 1998. – С. 485-518.
94. Макогон Ю. В. Митна справа: навчальний посібник для студентів вузів / Ю. В. Макогон, А. В. Яценко. – К. : Центр навчальної літератури, 2001. – 218 с.
95. Мальський О. Чотири способи фінансування українських дочірніх компаній іноземними інвесторами / О. Мальський // Юридична газета. – 2007. – 15 листоп. (№ 46). – С. 16.
96. Мандра Г. Інвестиційний імідж України / Г. Мандра // Юридичний радник. – 2007. – № 6. – С. 56-59.
97. Международное частное право : учеб. пособие / сост. Д. В. Задыхайло. – Х. : Фирма «Консум», 1998. – 752 с.
98. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права / О. Мережко. – К. : Юстиніан, 2010. – 320 с.
99. Міжнародне приватне право. Практикум : навчальний посібник для студентів вузів / ред. Р. А. Майданик. – К. : Логос, 2010. – 316 с.
100. Міжнародне приватне право: актуальні питання // Право України. – 2013. – № 7. – С. 12-224.
101. Міжнародне приватне право: науково-практичний коментар / ред. А. С. Довгерт. – Х. : Одиссей. – 2008. – 352 с.
102. Мілаш В. Договірна правосуб'єктність сторін зовнішньоекономічного договору / В. Мілаш // Право України. – 2004. – № 6. – С. 39-42.
103. Назаренко В. Поняття, сутність і види методів правового регулювання у міжнародному приватному праві / В. Назаренко // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 1. – С. 131-133.
104. Омельченко А. В. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні / А. В. Омельченко. – К. : Юрінком Інтер, 1996. – 288 с.
105. Основи митної справи : навч. посіб. / за ред. П. В. Пашка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Т-во «Знання». – КОО. – 2002. – 318 с.
106. Плахотнюк Н. В. Проблема застосування судами іноземного права. Іноземне право: «факт» чи «право»? / Н. В. Плахотнюк // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2011. – № 7. – С. 65-71.

107. Поєдинок В. В. Інвестор як суб'єкт господарських відносин / В. В. Поєдинок // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2004. – № 5. – С. 93-101.
108. Покачалова А. Визначення застосовного права до забезпечувальних правочинів у міжнародному приватному праві / А. Покачалова // Юридична Україна. – 2011. – № 8. – С. 66-72.
109. Положення про порядок поставки і митного оформлення продукції за виробничою кооперацією підприємств і галузей держав-учасниць СНД: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.1994 р. // Урядовий кур'єр. – 1994. – 25 травня.
110. Розенберг М. Г. Контракт международной купли-продажи. Современная практика заключения. Разрешение споров / М. Г. Розенберг. – М. : МЦ ФЭР, 1996. – 656 с.
111. Ручка О. А. Роль принципу реального виконання зовнішньоекономічного договору / О. А. Ручка // Адвокат. – 2004. – № 9. – С. 16-19.
112. Сидоров Я. О. Підстави та особливості припинення договору комерційної концесії / Я. О. Сидоров // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – № 9. – С. 98-106.
113. Степанюк А. А. Коментар Закону України «Про міжнародне приватне право» / А. А. Степанюк; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Права людини, 2007. – 263 с.
114. Талалаев А. Н. Право международных договоров. Действие и применение договоров / А. И. Талалаев. – М. : Междунар. отношения, 1985. – 294 с.
115. Трояновський О. Питання договірної відповідальності у міжнародному приватному праві / О. Трояновський // Юридичний журнал. – 2011. – № 9. – С. 45-52.
116. Унифицированные правила по договорным гарантиям (редакция 1978 г.). // Международное частное право : учебное пособие / Сост. Д. В. Задыхайло. – Х. : Фирма «Консум», 1998. – С. 82-94.
117. Уніфіковані правила по інкасо (редакція 1978 р.) // Урядовий кур'єр. – 1994. – 5 листопада.
118. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів (редакція 1993 р.) // Урядовий кур'єр. – 1994. – 5 листопада.
119. Фединяк Г. С. Міжнародне приватне право (у запитаннях та відповідях) : навчальний посібник. – К. : Атіка, 2000. – 336 с.
120. Фединяк Г. С. Правосуб'єктність транснаціональних корпорацій у час глобалізаційних процесів (аспекти міжнародного права та міжнародного приватного права). – К. : Атіка, 2007. – 200 с.
121. Фединяк Г. С. Цивільно-правова природа транснаціональних корпорацій та їх договорів з приймаючою державою : монографія. – К. : Атіка, 2008. – 344 с.
122. Шаганов Г. Регулирование внешнеэкономических связей / Г. Шаганов, В. Пресняков, И. Фаминский. – М. : Инфра-М, 1997. – 201 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання студентів з дисципліни «Міжнародне приватне право» є іспит. За результатами іспиту студент отримує до 40 балів за 100-бальною шкалою оцінювання.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Міжнародне приватне право» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи, комплект екзаменаційних білетів з дисципліни.